

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 326/07-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. O. T., a Ing. Ľ. T., obaja bytom K., zastúpených advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11 Co 184/04 z 22. februára 2005, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 172/2005 z 28. februára 2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. O. T., a Ing. Ľ. T., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júna 2007 faxom a 21. júna 2007 poštou doručená sťažnosť Ing. O. T., a Ing. Ľ. T., obaja bytom K. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu

v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 184/04 z 22. februára 2005, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 172/2005 z 28. februára 2007.

Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 25 C 492/2000 z 25. marca 2004 zamietol žalobu, ktorou sa sťažovatelia ako žalobcovia domáhali vydania súdneho rozhodnutia nahrádzajúceho súhlas U. v K. (ďalej len „žalovaná“) k uzavretiu zmluvy o prevode vlastníctva nimi užívaného bytu v rodinnom dome súp. č. ... v kat. území K. postavenom na parc. č. 2069 - zastavaná plocha o výmere 123 m² a parc. č. 2068/1 - záhrada o výmere 580 m² (ďalej len „rodinný dom“). Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovatelia sa v rozpore so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 182/1993 Z. z.“) usilovali dosiahnuť nahradenia prejavu vôle žalovanej v zmluve o prevode vlastníctva im prenajatého bytu, ktorý sa nachádza v rodinnom dome žalovanej, v ktorom okrem predmetného bytu už nie sú ďalšie byty. Podľa súdu prvého stupňa sa uvedený zákon (v znení platnom v čase jeho rozhodovania) na takýto byt nevzťahuje, a žalovaná preto nemá povinnosť previesť ho v zákonom určenej lehote do vlastníctva nájomcu.

Krajský súd na odvolanie sťažovateľov rozsudkom sp. zn. 11 Co 184/04 z 22. februára 2005 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a samostatným výrokom pripustil vo veci dovolanie. Výsledkami vykonaného dokazovania mal krajský súd za preukázané, že sťažovatelia sú nájomcami jediného bytu nachádzajúceho sa v rodinnom dome, ktorý je v správe žalovanej. Odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 182/1993 Z. z. dospel k záveru, že tento zákon sa ani v pôvodnom znení a ani v znení po novelizácii vykonanej zákonom č. 151/1995 Z. z. účinným od 1. augusta 1995 nevzťahoval na všetky byty bez ohľadu na to, v akej stavbe sa nachádzajú a aké je ich určenie. V predmetnej veci sa žalobou uplatnený nárok vzťahoval na taký byt v rodinnom dome, v ktorom sa okrem predmetného bytu v nájme sťažovateľov nenachádzali žiadne iné ďalšie byty alebo samostatné nebytové priestory. Podľa názoru odvolacieho súdu takýto rodinný dom s jediným v ňom sa nachádzajúcim bytom (bez ďalšieho bytu alebo

samostatného nebytového priestoru) nevykazuje znaky bytového domu uvedené v § 2 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení platnom do 31. júla 1995, a preto sa citovaný zákon na predaj predmetného bytu v nájme sťažovateľov, nachádzajúceho sa v rodinnom dome, ktorý nevykazuje znaky bytového domu, nikdy nevzťahoval, a to bez ohľadu, či žalovaná vyjadrila súhlas s jeho nadobudnutím pred 1. augustom 1995 alebo po tomto dni. V prípade bytu v nájme sťažovateľov nemohla žiadnemu prenajímateľovi vzniknúť povinnosť previesť tento byt do ich vlastníctva. Preto rozsudok súdu prvého stupňa krajský súd ako vecne správny potvrdil. Krajský súd proti svojmu potvrdzujúcemu rozsudku pripustil dovolanie, keď za otázku zásadného právneho významu považoval posúdenie, či právny vzťah účastníkov, ktorý sa riadi ustanoveniami zákona č. 182/1993 Z. z., treba posúdiť podľa znenia tohto zákona účinného do 1. augusta 1995 alebo podľa jeho znenia účinného po tomto čase, resp. či aplikácia neskoršej právnej úpravy nie je pripustením retroaktivity.

Proti označenému rozsudku odvolacieho súdu podali sťažovatelia dovolanie a rozhodujúce pre posúdenie veci považovali ustanovenia zákona č. 182/1993 Z. z. v znení, v akom platili v čase podania ich prvej žiadosti o prevod predmetného bytu do ich vlastníctva z 27. júna 1994. Sťažovatelia uviedli:

„Ako vyplýva z ustanovenia § 1 ods. 1 Zákona č. 182/1993 v znení platnom v čase podávania našej žiadosti, zákon upravoval spôsob a podmienky nadobudnutia vlastníctva bytov v obytnom dome. Negatívne vymedzenie pôsobnosti zákona, teda definovanie bytov, na ktoré sa zákon nevzťahuje, bolo obsiahnuté v ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, v ktorom je vo vzťahu k nášmu návrhu relevantné určenie, že sa tento zákon nevzťahuje na predaj bytov v rodinných domoch, ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb. Považujeme za nesporné, že pri výklade citovaného zákonného ustanovenia je treba zohľadňovať obidva odseky, pričom naposledy zmienený vylučuje spod pôsobnosti len byty v rodinných domoch, ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb. Možno preto vyvodiť záver, že v relevantnom čase - v čase podávania našej žiadosti, nebolo možné vykladať ustanovenie ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. tak, že sa nevzťahuje na žiadne byty v rodinných domoch. Pokiaľ by totiž bol zmysel zákona vylúčiť z prevodu z jeho pôsobnosti byty v rodinných domoch, neexistuje žiadny dôvod, pre ktorý by, napriek tomuto úmyslu, bolo v zákone uvedené len obmedzenie pôsobnosti zákona na byty v rodinných domoch vo vlastníctve fyzických osôb.

Pri výklade spomínaného zákonného ustanovenia je potrebné prihliadať aj na ustanovenie § 24 citovaného zákona, ktorý rieši otázku pôsobnosti zákona vo vzťahu k bytom, ktoré nie sú obsiahnuté v prvom odseku citovaného zákona a nie sú ani uvedené ako také, na ktoré sa tento zákon nevzťahuje v odseku 2 § 1 citovaného zákona. Pri zohľadnení uvedených ustanovení zákona č. 182/1993 možno dospieť len k záveru, že v čase podávania našej žiadosti bol byt, ktorý je predmetom tohto návrhu taký, na ktorý sa Zákon č. 182/1993 vzťahoval.

Vyššie citované ustanovenie § 29 ods. 2 ustanovovalo povinnosť uzatvoriť zmluvu o prevode vlastníctva bytu do dvoch rokov odo dňa, keď nájomca požiadal o prevod vlastníctva bytu podľa zákona. Lehota na prevod bytu do nášho vlastníctva uplynula dňa 27. 6. 1996.“

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľov ako nedôvodné zamietol.

K porušeniu označených základných práv napadnutými rozsudkami krajského súdu a tiež najvyššieho súdu došlo podľa sťažovateľov tým, že tak odvolací súd, ako aj dovolací súd aplikovali ustanovenia zákona č. 182/1993 Z. z. spôsobom, ktorý je v rozpore tak s obsahom týchto ustanovení, ako aj so zmyslom a cieľom tohto zákona. Úvahy dovolacieho súdu o tom, že v ustanoveniach zákona č. 182/1993 Z. z. je obsiahnutý úmysel a záver umožniť prevod bytov do vlastníctva nájomcov len v tom prípade, ak ide o obytné domy spôsobilé sa transformovať na bytové domy, nemajú podľa názoru sťažovateľov oporu v žiadnom ustanovení tohto zákona a sú „*krajne špekulatívne*“.

Sťažovatelia v tejto súvislosti žiadajú, aby ústavný súd deklaroval porušenie ich základného práva vlastníť majetok a práva na ochranu ich vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1, 2 ústavy, práva na nedotknuteľnosť obydlia zakotveného v čl. 21 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 Co 184/04 z 22. februára 2005 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 172/2005 z 28. februára 2007, zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 Co 184/04 z 22. februára 2005, ako aj rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 172/2005 z 28. februára 2007 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, zakázal krajskému súdu a najvyššiemu súdu pokračovať

v porušovaní namietaných práv sťažovateľov, priznal im finančné zadostučinenie každému v sume 50 000 Sk a náhradu trov konania v zatial' nevyčíslenej sume.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť

porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, IV. ÚS 71/05).

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu vlastníckeho práva a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a tiež práva na nedotknuteľnosť obydliia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy.

Z priložených rozhodnutí všeobecných súdov ústavný súd zistil, že vo veci, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie označených základných práv, krajský súd rozsudkom sp. zn. 11 Co 184/04 z 22. februára 2005 na odvolanie sťažovateľov potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 25 C 492/2000 z 25. marca 2004, ktorým tento súd zamietol ich žalobu o nahradenie súhlasu žalovanej k uzavretiu zmluvy o prevode vlastníctva nimi užívaného bytu v rodinnom dome žalovanej. O dovolaní sťažovateľov rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Cdo 172/2005 z 28. februára 2007 tak, že ho ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku okrem iného uviedol:

«Z ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon“) vyplýva, že tento zákon upravuje spôsob a podmienky nadobudnutia vlastníctva bytov a nebytových priestorov v obytnom dome, práva a povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ich vzájomné vzťahy a práva k pozemku. V zmysle odseku 2 uvedeného ustanovenia sa zákon nevzťahuje (mediiným) na predaj bytov v rodinných domoch, ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb. Zákon č. 151/1995 Z. z., účinný od 1. augusta 1995 (ďalej len „novela“) ponechal ustanovenie § 1 ods. 1 bez zmeny, no z pôvodného znenia ustanovenia § 1 ods. 2 v závere vypustil slová: „... ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb“.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že zákon sa nevzťahuje (a ani v pôvodnom znení sa nevzťahoval) na všetky byty, bez ohľadu na to, v akej stavbe sa nachádzajú a aké je ich určenie.

V ustanovení § 1 ods. 1 zákon na prvom mieste pozitívne vymedzuje spôsob a podmienky nadobudnutia ktorých bytov a nebytových priestorov upravuje. Výslovne uvádza, že musí ísť o byty a nebytové priestory v obytnom dome. Tým, že ďalej, vo výpočte právnych vzťahov, na ktoré dopadá, zároveň do svojej pôsobnosti zaraďuje aj úpravu práv a povinností vlastníkov bytových domov, v podstate bližšie špecifikuje, byty v akom obytnom dome má na mysli. Bezpochyby sú nimi len byty v obytnom dome, ktorý buď už vykazuje znaky obytného domu, alebo je spôsobilý na to, aby bol v súlade so zákonom pretransformovaný na bytový dom a mohol vykazovať zákonom pre tento dom stanovené znaky.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona sa bytovým domom rozumie dom, v ktorom byty a nebytové priestory sú za podmienok v ňom ustanovených vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve jednotlivých vlastníkov a spoločné časti domu a spoločné zariadenia tohto domu sú súčasne v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Obytný dom, ktorý nevykazuje uvedené znaky, nie je bytovým domom; na prevod vlastníctva bytu, nachádzajúceho sa v takomto (ne)bytovom dome, sa zákon nevzťahuje a ani v pôvodnom znení sa nevzťahoval.

Z uvedeného vyplýva, že zákon č. 182/1993 Z. z. sa do účinnosti novely (zák. č. 151/1995 Z. z., účinným od 1. augusta 1995) vzťahoval aj na predaj bytov v rodinných domoch, avšak len pod podmienkou, že tieto rodinné domy vykazovali znaky bytového domu alebo obytného domu spôsobilého pretransformovať sa podľa zákona na bytový dom (§ 1 ods. 1 zákona) a boli vo vlastníctve iného subjektu než fyzických osôb (§ 1 ods. 2 zákona).

Nevzťahoval sa preto na predaj takého bytu v rodinnom dome, ktorý buď nevykazoval znaky uvedeného domu, alebo síce tieto znaky vykazoval, bol však vo vlastníctve fyzických osôb. Po účinnosti novely sa nevzťahuje už na žiadny byt v rodinnom dome, pričom je irelevantné, kto je jeho vlastníkom.

V prejednávanej veci medzi účastníkmi bolo nesporné, že žalobou uplatnený nárok sa vzťahuje na taký byt v rodinnom dome, v ktorom sa okrem predmetného bytu nenachádzajú žiadne iné byty (§ 2 ods. 1 zákona) alebo samostatné nebytové priestory (§ 2 ods. 3 zákona). Ide teda o jediný byt s príslušenstvom. Podľa názoru dovolacieho súdu rodinný dom s jediným v ňom sa nachádzajúcim bytom (bez ďalšieho bytu alebo

samostatného nebytového priestoru) nevykazuje znaky bytového domu uvedené v § 2 ods. 2 zákona ani znaky obytného domu spôsobilého sa podľa zákona pretransformovať na bytový dom. Taký dom v zmysle uvedeného ustanovenia totiž medziiným charakterizuje existencia bytov (t. j. aspoň dvoch) a nebytových priestorov, ktoré sú (môžu byť) za podmienok ustanovených v tomto zákone vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve jednotlivých vlastníkov (t. j. aspoň dvoch) a jeho spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu sú (môžu byť) súčasne v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov (t. j. aspoň dvoch) bytov a nebytových priestorov.

Aj z hľadiska definície pojmu „spoločné časti domu“ (§ 2 ods. 4 zákona) a „spoločné zariadenia domu“ (§ 2 ods. 5 zákona) je zrejmé, že ich „spoločné užívanie“, ktoré je pojmovou súčasťou definície bytového domu (§ 2 ods. 2 zákona), je vylúčené vtedy, ak je v rodinnom dome len jediný byt. V zmysle zákona totiž spoločnými užívateľmi musia byť vlastníci aspoň dvoch bytov alebo jedného bytu a jedného samostatného nebytového priestoru, alebo aspoň dvoch samostatných nebytových priestorov, nie však napr. viacerí spoluvlastníci jedného bytu.

Žalobcovia 1), 2), ako vyplýva z už uvedeného, sa domáhali v konaní nahradenia vôle žalovanej v zmluve o prevode vlastníctva bytu v rodinnom dome, ktorý nevykazoval znaky bytového domu (§ 2 ods. 2 zákona) alebo obytného domu spôsobilého pretransformovať sa na bytový dom. Na predaj takéhoto bytu sa zákon nikdy nevzťahoval a ani nevzťahuje. Je preto právne irelevantné, či žalobcovia 1), 2) vyjadrili súhlas s jeho nadobudnutím pred 1. augustom 1995 alebo po tomto dni. V prípade tohto bytu zo zákona nemohla žiadnemu prenajímateľovi vzniknúť povinnosť previesť ho do ich vlastníctva.

Záverom k žalobcami 1), 2) namietanej skutočnosti, o potrebe pri výklade zákona prihliadnúť aj k § 24 zákona, dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie poukazuje na to, že ustanovenia tohoto zákona sa primerane vzťahujú aj na budovy, ktoré nemajú charakter bytového domu. Už zo samotného pojmu „budova, ktorá nemá charakter bytového domu“ je zrejmé, že ide o stavby, ktoré vzhľadom na svoje stavebno - technické usporiadanie a účel užívania uvedený v kolaudačnom rozhodnutí sú určené na iné účely ako na bývanie. Za takéto budovy možno považovať tie stavby, ktoré nespĺňajú kritéria určené pre obytné domy, teda najmä tie budovy, v ktorých zo súčtu podlahovej plochy všetkých miestností, pripadajú aspoň dve tretiny na nebytové priestory. Obdobne možno za budovu, ktorá nemá

charakter bytového domu považovať stavbu, pri ktorej prevažuje iná funkcia ako funkcia bývania (napr. administratívne budovy, budovy reštaurácií, školské budovy a pod.). Z uvedeného je zrejmé, že podľa ust. § 24 sa postupuje pri nadobúdaní vlastníctva nebytových priestorov v budovách, ktoré nemajú charakter bytového domu a výklad tohto ustanovenia nemá žiadny súvis s uplatneným nárokom žalobcov 1), 2).

Z dôvodov uvedených vyššie je zrejmé, že žalobcovia 1), 2) neopodstatnene napadli vecne správny rozsudok odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto ich dovolanie zamietol podľa § 243b ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na nedôvodnosť ich žaloby nepovažoval za potrebné sa podrobnejšie zaoberať (aj keď nie dostatočne zrozumiteľnou a argumentačne podloženou) otázkou, ktorú pripustil odvolací súd vo výroku svojho rozsudku podľa § 238 ods. 3 O. s. p. Otázkou retroaktivity právnych predpisov si odvolací súd správne vyriešil. Daná právna otázka nie je v konečnom dôsledku ani v úplnej priamej súvislosti s dôvodmi rozhodnutia vo veci samej, v ktorej odvolací súd správne vyriešil otázku (ne)dôvodnosti nároku žalobcov, a to bez ohľadu na otázku účinnosti novely zák. č. 182/1993 Z. z., alebo platnosti pôvodného znenia zákona v predmetnej veci.»

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Subjektom, ktorému sa priznáva ochrana podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, je vlastník.

Už samotné znenie, ako aj výklad tohto ustanovenia ústavy bez akýchkoľvek pochybností vylučuje možnosť vyslovenia záveru (ktorého sa sťažovatelia pred ústavným súdom domáhajú), že rozhodnutiami všeobecných súdov by malo byť porušené vlastnícke právo sťažovateľov.

Navyše ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd

súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Inak povedané o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Z uvedeného vyplýva, že porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy možno v konaní pred ústavným súdom zásadne namietat' len v spojení s namietaním porušenia základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов podľa čl. 46 až 48 ústavy. Táto právomoc ústavného súdu však nie je zároveň spojená so vznikom jeho oprávnenia a povinnosti hodnotit' právne názory všeobecných súdov, ku ktorým dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, v danom prípade ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z., ako aj súvisiacich predpisov.

Ústavnému súdu v zásade neprináleží hodnotit' spôsob, akým všeobecné súdy postupovali v spore o nahradenie prejavu vôle, a nemôže nahradzovat' všeobecné súdy pri ich rozhodovaní v rozsahu ich právomocí upravených ústavou. V posudzovanom prípade je teda na všeobecnom súde, aby rozhodol, či sú splnené všetky zákonné podmienky podľa zákona č. 182/1993 Z. z. a súvisiacich ustanovení Občianskeho zákonníka a či môže byť nahradený prejav vôle účastníka konania súdnym rozhodnutím.

Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovat' všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. III. ÚS 53/02, I. ÚS 20/03). K tomu treba dodat', že aj taký zásah podlieha

princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

Ústavný súd v okolnostiach prípadu nezistil, že by rozhodnutia všeobecných súdov (krajského súdu a najvyššieho súdu) boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takomto prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov týchto súdov. Tvrdenia s'ťažovateľov preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré skončilo pre nich nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením základného práva na ochranu ich vlastníctva a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, ktoré nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc.

Ústavný súd dospel k záveru, že označené rozhodnutia všeobecných súdov, ako aj dôvody uvádzané s'ťažovateľmi v s'ťažnosti neobsahujú také skutočnosti, ktoré by svedčili o porušení ústavnoprocených princípov podľa čl. 46 až 50 ústavy, a teda ani základného práva s'ťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd odmietol s'ťažnosť s'ťažovateľov v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

S'ťažovatelia sa s'ťažnosťou domáhajú aj vyslovenia porušenia svojho základného práva na nedotknuteľnosť obydľia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy označenými rozsudkami krajského súdu a najvyššieho súdu.

Podľa čl. 21 ods. 1 ústavy obydľie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že realizáciou ústavných a zákonných právomocí všeobecných súdov (krajského súdu a najvyššieho súdu), ktoré rozhodli o návrhu sťažovateľov o nahradenie súhlasu žalovanej k uzavretiu zmluvy o prevode vlastníctva nimi užívaného bytu v rodinnom dome žalovanej (jeho zamietnutím), nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva na nedotknuteľnosť obydlia, a tento postup nie je a ani nemôže byť v žiadnej príčinnej súvislosti s možným porušením tohto základného práva sťažovateľov. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá ako celok, sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľov.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2007